

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

МИНИСТАРСТВА БЕЗБЈЕДНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	6
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	6
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	6
3.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	7
4.	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	10
5.	ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	11
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	12
7.	БУЏЕТ МИНИСТАРСТВА ЗА 2022. ГОДИНУ	13
8.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	14
8.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	14
8.1.1.	Накнаде трошкова запослених	14
8.1.2.	Путни трошкови	15
8.1.3.	Издаци за употребу возила	16
8.1.4.	Текући грантови	17
8.2.	Биланс стања	18
9.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	18
9.1.	Уговори о дјелу	18
9.2.	Обављање послова другог радног мјеста	19
10.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	20
11.	ОСТАЛО	20
11.1.	ИТ ревизија	20
12.	КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	22
	ПРИЛОЗИ	23

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Министарства безбједности Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Министарство) који обухватају: биланс стања на 31.12.2022. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Министарства приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2022. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Министарства у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Министарства је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ,

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Министарства за 2022. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Министарства за 2022. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Министарства у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Правилник о унутрашњој организацији Министарства није усклађен с одлукама Савјета министара БиХ (тачка 5. Извјештаја);*
- *нефункционисање Јединице интерне ревизије (тачка 6. Извјештаја);*
- *ангажман спољних сарадника путем уговора о дјелу за обављање послова који су по опису слични или исти пословима систематизованих радних мјеста (тачка 9.1. Извјештаја) и*
- *неефикасност у поступцима одржавања, набавке и имплементације TETRA и AFIS система (тачка 11.1. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Министарства је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Министарства, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 26.7.2023. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неџад Хајтић, с.р.

**ЗАМЈЕНИЦА
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неда Мочевић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Министарства за 2022. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе да ли су финансијски извјештаји поуздани и да ли биланси у потпуности одражавају резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе и користи ли средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину²
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2022. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ

² Службени гласник БиХ, број: 42/22

- Закон о облигационим односима (дио који се односи на уговоре о дјелу)
- Закон о интерној ревизији
- Закон о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине.

3. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Министарства за 2021. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањем пажње на:

- Правилник о унутрашњој организацији који није усклађен с одлукама Савјета министара БиХ,
- интерну ревизију која није успостављена у складу с релевантним прописима и
- ангажовање лица путем уговора о дјелу за обављање послова који су по опису послови систематизованих радних мјеста.

У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Препоруке из претходног периода чија је реализација била у току нису поновљене, али се њихова реализација континуирано прати у наредном периоду.

Утврдили смо да је Министарство у 2022. години од укупно 12 претходно датих препорука, реализовало четири, седам није реализовало, док је реализација једне препоруке у току.

У наредној табели (Табела 1.) приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
1.	Министарство је дужно ускладити Правилник о унутрашњој организацији с важећим одлукама Савјета министара БиХ.	Правилник о унутрашњој организацији није усклађен с одлукама Савјета министара БиХ, нити су у 2022. години предузимане активности на усклађивању.	✗
2.	Министарство је дужно успоставити функцију интерне ревизије у складу с релевантним прописима из подручја интерне ревизије.	Функција интерне ревизије у 2022. години није успостављена у складу с релевантним прописима из подручја интерне ревизије. Међутим, Правилник о унутрашњој организацији у дијелу успостављања Јединице интерне ревизије је измијењен и допуњен у децембру 2022. године.	✗

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
3.	Препоручујемо Министарству да обрачун и исплату накнада за превоз с посла и на посао врши у складу с важећим подзаконским актом.	Поново су установљена одступања код одређивања најкраће саобраћајне путне комуникације за утврђивање удаљености мјеста рада од мјеста пребивалишта, што је имало за посљедицу да накнада за превоз с посла и на посао није вршена сходно важећем подзаконском акту.	
4.	Министарство је дужно преиспитати поступак обрачуна и исплате накнаде за одвојени живот запосленим који остварују право на исту.	Обрачун и исплата накнаде за одвојени живот је вршена у складу с евиденцијом о присуству на послу.	
5.	Министарство треба унаприједити интерне контроле у дијелу одобравања службених путовања као и у дијелу правдања истих.	И даље су присутне слабости система интерних контрола, како у дијелу одобравања службених путовања тако и у дијелу правдања истих.	
6.	Министарство треба располагати службеним возилима у складу с подзаконским актима Савјета министара БиХ.	Министарство располаже службеним возилима у складу с подзаконским актима. У току 2022. године провођене су активности на продаји и трајном преносу власништва уступљених возила, а исте су финализоване у 2023. години.	
7.	Министарство је дужно обезбиједити поуздане евиденције о коришћењу службених возила којим ће се минимизирати ризик од ненамјенске употребе службених возила.	Министарство ни у 2022. години није обезбиједило да евиденције о коришћењу службених возила буду поуздане.	
8.	Министарство је дужно ангажовање лица за обављање редовних послова вршити у складу с релевантним законским прописима на транспарентан начин, а ангажовање путем уговора о дјелу само у изузетним случајевима.	Министарство је у 2022. години континуирано вршило ангажман по основу уговора о дјелу на пословима који за предмет немају конкретан производ или услугу.	
9.	Министарство је дужно придржавати се законских одредби које регулишу питање пензионисања запослених у институцији.	У току 2022. године Министарство је у случајевима када је испуњен услов за престанак радног односа због стицања услова за пензију поступало сходно законским одредбама које регулишу ово подручје.	

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
10.	Препоручујемо Министарству да у координацији с полицијским агенцијама те другим релевантним институцијама у што скорије вријеме проведе неопходне активности у циљу имплементације споменутих система.	Одржан је састанак Министарства и полицијских агенција БиХ по пријему одговора од Министарства финансија и трезора БиХ на ургенције Министарства, а с циљем сагледавања нових околности и усаглашавања даљих активности те израде одлуке о одобравању вишегодишњег капиталног улагања успостављања интероперабилног, дигиталног, мобилног радио-комуникационог система – TETRA и мреже за пренос података за потребе агенција за провођење закона БиХ.	
Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја ³	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
4/2020	Потребно је да Министарство предузме активности у циљу рјешавања питања доношења Правилника о изгледу полицијске униформе.	По добијању мишљења Министарства финансија и трезора БиХ од 10.11.2022. године Приједлог правилника о изгледу полицијске униформе упућен је Савјету министара БиХ на усвајање. Генерални секретаријат Савјета министара БиХ је затражио допуну - да се достављени материјал лекторише на три језичке варијанте. Лекторисан материјал је 10.4.2023. године упућен Савјету министара БиХ на разматрање и усвајање.	
12/2020	Препоручујемо Министарству да проведе неопходне активности у циљу што скоријег успостављања новог AFIS система с обзиром на то да је технички све теже обезбиједити стабилност и безбједност постојећег система, чиме је повећан ризик од угрожавања његовог неометаног функционисања.	Министарство послје поништења поступка набавке (крајем 2021. године) није провело активности за успостављање новог AFIS система.	

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације коришћени су сљедећи симболи: реализоване препоруке, препоруке чија је реализација у току, нереализоване препоруке, препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

³ Све препоруке дате у извјештајима о обављеној финансијској ревизији претходних година чија је реализација била у току или нису оцијењене у извјештају за 2021. годину

Препоруке чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализују у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. Сходно томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се такве препоруке односе, али је за ове процесе дат опис стања и проведених активности.

4. ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2022. годину обухваћено је 12 препорука. Све дате препоруке се односе на утврђене неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Од укупног броја датих препорука, седам препорука се односи на неправилности, недостатке и слабости идентификоване у претходним извјештајима, које нису отклоњене у 2022. години, те су, сходно томе, такве препоруке поновљене у овом извјештају.

У табели која слиједи (Табела 2.) приказани су подаци о датим препорукама за 2022. годину (сегмент ревизије, предмет ревизије и статус), а препоруке су детаљно презентоване по процесима у извјештају.

Табела 2. Препоруке за 2022. годину

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ⁴	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	5.	Организација и руковођење		●		●
2.	6.	Систем интерних контрола		●	●	
3.				●		●
4.	8.1.1.	Накнаде трошкова запослених		●		●
5.	8.1.2.	Путни трошкови		●	●	
6.				●		●
7.	8.1.3.	Издаци за употребу возила		●	●	
8.				●		●
9.	8.1.4.	Текући грантови		●	●	
10.	9.1.	Уговори о дјелу		●		●
11.	9.2.	Обављање послова другог радног мјеста		●	●	
12.	11.1.	ИТ ревизија		●		●

⁴ Статус подразумијева нову или поновљену препоруку. Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

5. ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Законом о министарствима и другим органима управе БиХ, чланом 14. дефинисане су надлежности Министарства. У саставу Министарства као управне организације су Дирекција за координацију полицијских тијела БиХ, Гранична полиција БиХ, Државна агенција за истраге и заштиту, Агенција за форензичка испитивања и вјештачења, Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова, Агенција за полицијску подршку и Служба за послове са странцима, чија се права, дужности и оперативна самосталност уређују посебним законима.

Унутрашња организација и начин рада Министарства уређен је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији из 2009. године⁵, који је три пута мијењан и допуњаван, од чега су двије измјене и допуне извршене у 2022. години. Измјене и допуне које су извршене у 2022. години односе се на успостављање Јединице интерне ревизије

Правилник о унутрашњој организацији није усклађен с одлукама Савјета министара БиХ које су у примјени од 2013. године.

и националне контактне тачке за сарадњу с EUROPOL-ом. Према посљедњој измјени за рад у Министарству систематизовано је укупно 244 радних мјеста. Предметни правилник није усаглашен с одлукама

Савјета министара и у 2022. години нису предузимане активности по овом питању. Институције Босне и Херцеговине су биле у обавези да до краја априла 2014. године ускладе правилнике о унутрашњој организацији с одредбама Одлуке о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ⁶ и Одлуке о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ⁷. У извјештајима ревизије за претходне године је констатовано да је целокупна процедура усклађивања важећег правилника о систематизацији радних мјеста на самом почетку. У протеклим годинама више пута су формиране радне групе чији задатак је био сачињавање приједлога правилника, међутим, до данас тај посао није окончан.

С обзиром на проток времена и обим до сада обављеног посла закључујемо како Министарство нема проактиван став нити предузима активности на усаглашавању Правилника о унутрашњој организацији с одлукама Савјета министара БиХ.

ПРЕПОРУКА 1

Министарство је дужно ускладити Правилник о унутрашњој организацији с важећим одлукама Савјета министара БиХ.

Министарством руководи министар у сарадњи са замјеником министра и секретаром Министарства. Према важећем Правилнику послови и задаци из надлежности Министарства обављају се у 14 основних организационих јединица Министарства. Мјесто секретара Министарства је упражњено дужи временски период. Министарство је у децембру 2022. године упутило захтјев Агенцији за државну службу БиХ за расписивање

⁵ Акти број: 01-02-125/09 од 9.4.2009. г., 01-02-2-1400-6/16 од 6.4.2016. г., 04-34-2-8173-31/21 од 19.12.2022. г. и 04-50-7073-2/22 од 27.12.2022. г.

⁶ Службени гласник БиХ, број 30/13

⁷ Службени гласник БиХ, бр.: 30/13, 67/15 и 51/18

јавног огласа за попуњавање упражњеног радног мјеста секретара Министарства. Међутим, јавни оглас до момента обављања ревизије, мај 2023. године, није расписан.

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Министарство је одговорно за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност послова са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола

Министарство је у значајној мјери успоставило систем финансијског управљања и контроле у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁸ и подзаконским актима, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Утврђена је мапа пословних процеса, процијењени ризици и у електронском облику унесени у PIFC апликацију. Министарство је усвојило Акциони план развоја система интерних финансијских контрола у Министарству за 2022. годину и по истом сачинило извјештај о реализацији мјера и активности из донесеног Акционог плана. Министарство је Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ доставило Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2022. годину. Пословни процеси и ризици су утврђени и дефинисани према организационим јединицама, међутим, уочено је да кроз исте није препознат ризик у дијелу набавке и имплементације информационих система. Сектор за заштиту тајних података, Сектор за заштиту и спашавање и Сектор за информатику и телекомуникације исказују засебне захтјеве приликом планирања набавки те креирају техничку спецификацију за набавку софтвера и лиценци. Поступак избора најповољнијег добављача проводи сектор надлежан за провођење поступака набавки, а према захтјеву и достављеној техничкој спецификацији наведених сектора. С обзиром на то да није успостављен механизам координације између сектора у овом процесу, наведено може да има за посљедицу неодговарајуће управљање у области информационих технологија на нивоу Министарства, као и неефикасност у провођењу поступака набавки ових услуга.

ПРЕПОРУКА 2

Потребно је приликом дефинисања ризика успоставити систем координације између сектора чији рад је по природи посла уско везан, уз нагласак на ИТ систем.

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁹ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ¹⁰, јединица интерне ревизије Министарства надлежна је за вршење функције интерне ревизије у шест институција.¹¹ У 2022. години јединица интерне ревизије није била

⁸ Службени гласник БиХ, бр.: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22

⁹ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 59/19

¹¹ Министарство безбједности, Агенција за полицијску подршку, Агенција за форензичка испитивања и вјештачења, Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова и Служба за послове са странцима БиХ

успостављена у складу с важећим прописима¹², јер је Правилник о унутрашњој организацији Министарства усаглашен с овом регулативом тек у децембру 2022. године. С обзиром на то да је у Министарству било попуњено радно мјесто интерног ревизора, у категорији стручног савјетника у Кабинету министра, рад интерне ревизије је дјелимично успостављен. Интерни ревизор је потписао повеље и споразуме с руководством институција за које је надлежан да пружа услуге интерне ревизије. У 2022. години ни у једној од ових институција није планирана нити вршена интерна ревизија. Планом интерне ревизије Министарства за 2022. годину планирано је обављање двије редовне, двије накнадне и једне *ad hoc* ревизије. Међутим, у извјештајном периоду интерна ревизија провела је само накнадне ревизије. Сачињени извјештаји су више формални акти, у којима није дат осврт на реализацију, прихватање и корисност претходно датих препорука, као ни разлози за њихову нереализацију или кашњење у реализацији. Суштински, поступајући на овакав начин није задовољена основна сврха накнадне ревизије – праћење реализације препорука датих у претходним ревизорским извјештајима. Подсјећамо да је улога интерне ревизије да својом активношћу, давањем препорука и мишљења, дода вриједност и тако унаприједи пословање институције.

ПРЕПОРУКА 3

Министарство је дужно успоставити јединицу интерне ревизије у пуном капацитету како би се обезбиједила њена функционалност и пружање квалитетних услуга интерне ревизије у свим институцијама за које је надлежна.

7. БУЏЕТ МИНИСТАРСТВА ЗА 2022. ГОДИНУ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину, Министарству су одобрена средства у укупном износу од 8.621.000 КМ. Од тога је за текуће издатке одобрено је 8.156.000 КМ, за капиталне 325.000 КМ, а за текуће трансфере и грантове 140.000 КМ. Законом о буџету су одобрена средства текућег гранта за реализацију два пројекта, Смјештај за жртве трговине људима - 130.000 КМ и Обиљежавање европског дана борбе против трговине људима - 10.000 КМ. Средства буџета су одобрена на основу пројекције од 192 запослена лица, а на 31.12.2022. године у Министарству су била запослена 163 лица. Просјечан број запослених у 2022. години за које су исплаћене бруто плате у Министарству био је 170 лица.

Министарство је своје активности до усвајања буџета за 2022. годину финансирао на основу одлука о привременом финансирању за прва два тромјесечја.

Током године извршена су усклађивања буџета која се односе на следеће:

- одобрена средства из текуће резерве одлукама Савјета министара БиХ у укупном износу од 3.350.000 КМ,
- неутрошена пренесена средства за вишегодишњи капитални пројекат за изградњу азилантског центра у укупном износу од 19.671 КМ,
- средства новчаних донација пренесена из претходне године и уплаћена у текућој години, у укупном износу од 363.078 КМ те
- средства по основу одобреног IPA пројекта за подршку провођења закона, у износу од 511.938 КМ.

¹² Правилник о запошљавању интерних ревизора у институцијама БиХ (Службени гласник БиХ, број 81/12 и 99/14)

Према наведеном, Министарство је у 2022. години располагало средствима у укупном износу од 12.942.187 КМ, а укупно је реализовано 11.475.489 КМ.

Министарство је два пута извршило реструктурисање расхода буџета која је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ. Реструктурисање расхода је извршено у укупном износу од 130.000 КМ.

8. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Министарство је сачинило Годишњи финансијски извјештај за 2022. годину и доставило га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року. Међутим, 5.4.2023. године је извршена измјена и допуна достављеног извјештаја. Сачињена билешка уз Биланс стања је доста уопштена, нису образложени најважнији узроци одступања стања на билансним позицијама у односу на претходну годину, а укупна пасива је у 2022. години већа за 3.671.022 КМ. Поред тога, у текстуалном дијелу није дата информација о сврси утrophка средстава по пројектима посебне намјене.

8.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-укупно, у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 11.475.489 КМ, што је за 1.471.698 КМ мање у односу на расположива средства у 2022. години.

Вриједносно значајни расходи из буџета – непосредна потрошња односе се на: бруто плате и накнаде (5.206.599 КМ), текуће грантове (3.490.000 КМ), накнаде трошкова запослених (829.811 КМ), уговорене и друге посебне услуге (490.219 КМ) те издатке за текуће одржавање (472.760 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије, стање по процесима за које су дате препоруке у ранијем периоду чија реализација је у току, као и одређена објелодањивања чињеница о значајном информационом систему.

8.1.1. Накнаде трошкова запослених

Издаци за превоз на посао и превоз с посла: Ревизијом издатака у оквиру позиције накнада трошкова запослених утврђено је да ни у 2022. години није обезбијеђено да се обрачун и исплата накнада за превоз с посла и на посао врши у складу с важећим подзаконским актом¹³. Поново су установљена одступања у признавању најкраће путне комуникације за утврђивање удаљености од мјеста пребивалишта до мјеста рада, јер на захтјевима за регулисање права на превоз није наведена најкраћа путна комуникација. Министарство није вршило провјеру релација наведених у захтјевима, те су накнаде обрачунаване и исплаћиване у износима већим од припадајућих. Такође, установљено је да су рјешења за признавање права на накнаду превоза доношена на основу некомплетних захтјева. Уз захтјеве за остваривање права на накнаду трошкова превоза

¹³ Одлука о висини, начину и поступку остваривања права на накнаду за превоз на посао и превоз с посла у институцијама БиХ (Службени гласник БиХ, број 72/17 и 61/22)

запослени нису прилагали потребну документацију како је дефинисано Одлуком о висини, начину и поступку остваривања права на накнаду за превоз на посао и превоз с посла у институцијама БиХ (нпр. није приложена овјерена изјава од стране надлежног органа/тијела да ли запослени дневно путује или не, није приложена пријава о мјесту пребивалишта на дефинисаном обрасцу ПБА-4, већ је прилаган образац ПБА-3).

Министарство је у априлу 2022. године формирало Комисију за утврђивање чињеничног стања у поступку остваривања права на накнаду трошкова превоза на посао и превоза с посла, међутим, именована комисија је обрађивала само захтјеве који су поднесени током 2022. године, а да није извршена провјера претходно издатих рјешења. Поступајући на овакав начин није обезбијеђена адекватна контрола и једнообразан приступ над признавањем права на накнаду за превоз за све запослене у Министарству.

ПРЕПОРУКА 4

Министарство је дужно обезбиједити да се обрачун и исплата трошкова превоза на посао и с посла за све запослене врши у складу с важећим подзаконским актом.

8.1.2. Путни трошкови

Трошкови службених путовања на 31.12.2022. године износе 278.052 КМ и већи су за 115.188 КМ или 71% у односу на претходну годину. Од наведеног износа, трошкови за службена путовања у иностранство су 261.393 КМ, а трошкови службених путовања у земљи 16.659 КМ. Установили смо слабости у успостављеном систему интерних контрола у процесу одобравања службених путовања. Наиме, приликом одобравања путних налога не врши се провјера расположивости буџетских средстава за те намјене. Министар одобри службено путовање, донесе се одлука, а средства за те намјене нису расположива. Због тога је Министарство у току 2022. године извршило реструктурисање буџета чиме су повећана расположива средства за ове намјене, за 50.000 КМ. Без провјере расположивости средстава за службена путовања прије коначног одобрења путних налога, неминован је ризик од стварања обавеза изнад одобрених буџетских средстава за наведене намјене.

ПРЕПОРУКА 5

Министарство је дужно службена путовања одобравати у складу с расположивим средствима за те намјене.

Надаље, у појединачним случајевима смо констатовали недостатке и неправилности приликом признавања и правдања трошкова службених путовања. Наиме, обрачуни трошкова путовања се не правдају благовремено, врши се исплата аконтације за наредно службено путовање прије него што се оправдају трошкови и изврши поврат претходно уплаћене аконтације, аконтација се исплаћује за службена путовања на којима организатор сноси све трошкове, не прилаже се комплетна документација којом се правдају трошкови путовања, не доставља се агенда организатора као значајан документ за обрачун припадајућих трошкова путовања, не прилажу се boarding pass карте што се правда губитком истих у току путовања.

ПРЕПОРУКА 6

Министарство треба унаприједити интерне контроле и обезбиједити да се на основу потпуне документације путни трошкови правдају благовремено.

8.1.3. Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу службених возила са 31.12.2022. године износе 112.891 КМ и већи су за 15.158 КМ у односу на претходну годину. Значајнији издаци односе се на издатке за гориво (62.695 КМ), материјал и услуге поправака и одржавања возила (25.856 КМ), те осигурање возила (12.740 КМ). Према Правилнику Савјета министара БиХ о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ, Министарству је дато право на коришћење осам службених возила као и право на службена специјализована возила. Одобреним Правилником о специјализованим возилима Министарству је дато право на коришћење 16 специјализованих возила.

Констатоване су слабости система интерних контрола код употребе службених и специјализованих возила. Наиме, Министарство интерним актима није извршило јасну подјелу службених и специјализованих возила, па поступцима ревизије нисмо били у могућности установити која возила припадају службеним специјализованим возилима, као и да ли се иста користе искључиво у специјализоване намјене како је приписано интерним актом Министарства. Приликом доношења Правилника о условима набавке и начину коришћења специјализованих службених возила у Министарству јасно су исказане и детаљно образложене потребе за бројем возила по секторима (четири сектора). Имајући у виду претходно наведено Министарство није обезбиједило формално разврставање службених и специјализованих возила, као и распоред службених специјализованих возила, а све у циљу успостављања контроле и дефинисања одговорности за употребу, одржавање и чување возила.

ПРЕПОРУКА 7

Потребно је да Министарство изврши разврставање службених и специјализованих возила, у циљу успостављања ефикасне контроле над намјенском употребом возила.

Евиденције о употреби службених возила нису поуздане тако да не можемо потврдити да је успостављени систем интерних контрола у пуној мјери ефикасан. Поједини обрасци путних налога за возила нису попуњени у цијелости, недостају потписи лица која задужују возило, приликом точења горива не уписују се подаци о стању пређене километраже, подаци о пређеним дневним релацијама се такође не уписују, а приликом службених путовања евидентирана пређена километража за наведене релације значајно одступа од стварне. Такође смо констатовали да се у кабинету министра значајне употребе возила на дневном нивоу (око 150 километара) евидентирају као „локо вожња“, те да су такве употребе, без адекватних образложења, евидентирани и у периодима када лице с правом на сталну употребу конкретног возила одсуствује с посла због службеног пута или годишњег одмора. У поменутим ситуацијама као корисник возила се потписује возач или се никако не наводи које лице користи возило. Због наведених недостатака, евиденције о

употреби службених возила не пружају потпуно увјерење да је Министарство обезбиједило намјенску и сврсисходну употребу возила у свим случајевима.

ПРЕПОРУКА 8

Министарство је дужно обезбиједити поуздане евиденције о коришћењу службених возила којим ће се минимизирати ризик од ненамјенске употребе службених возила.

8.1.4. Текући грантови

Законом о буџету Министарству су одобрена средства на име текућих грантова и трансфера у укупном износу од 140.000 КМ, и то за суфинансирање непрофитних организација у дијелу смјештаја за жртве трговине људима и обиљежавање европског дана борбе против трговине људима. Реализација одобрених средстава врши се према одлукама министра и према одредбама потписаних протокола с невладиним организацијама.

Поред Законом о буџету одобрених средстава за текуће грантове, Министарство је у складу с одлукама Савјета министара БиХ задужено за реализацију средстава (3.350.000 КМ) из одобрене буџетске резерве Буџета институција БиХ и међународних обавеза за 2022. годину. Средства су одобрена за хуманитарну помоћ цивилном становништву Украјине (300.000 КМ), за санацију штета у локалним заједницама Љубиње, Столац и Берковићи (по 1.000.000 КМ) изазваних земљотресом, те за помоћ породици погинулог лица у земљотресу (50.000 КМ). Донесеним одлукама за помоћ у санацији штете од земљотреса Савјет министара БиХ је задужио да крајњи корисник достави Министарству извјештај о намјенском утрошку средстава. Међутим, Министарство је извршило пренос средстава на рачун корисника, а да није дефинисало уговорне обавезе и права даваоца и корисника новчаних средстава (начин извјештавања, рок за извјештавање, поступање уколико се тражени извјештај не достави или одобрена средства не оправдају).

Такође, уговорне обавезе нису дефинисане ни при реализацији додијељених средстава за хуманитарну помоћ цивилном становништву Украјине. Одлуком Савјета министара БиХ средства су одобрена Црвеном крсту БиХ у сврху пружања међународне помоћи Црвеном крсту Украјине за помоћ у лијековима и другим потрепштинама и истом није дефинисана обавеза достављања извјештаја.

Имајући у виду да се ради о јавним средствима потребно је обезбиједити систем контроле намјенског утрошка одобрених средстава, притом дефинишући начин извјештавања, правдања и документовања утрошка додијељених средстава.

ПРЕПОРУКА 9

Министарство је дужно приликом реализације средстава текуће резерве која му је додијељена у надлежност, с корисником средстава уговором регулисати међусобна права и обавезе како би се обезбиједило намјенско коришћење одобрених средстава.

8.2. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2022. године исказана су укупна средства у износу од 4.766.195 КМ. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 8.674.520 КМ. Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (4.691.318 КМ), новчана средства (48.800 КМ), обавезе према запосленима (617.906 КМ) и краткорочне текуће обавезе (3.355.489 КМ).

Стање на позицији краткорочних текућих обавеза је у односу на претходну годину повећано за 3.206.716 КМ. Повећање салда евидентирано је на основу унесених обавеза по додијељеним средствима текуће резерве за санацију штета изазваних земљотресом, у складу с одлукама Савјета министара БиХ које су донесене крајем године.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

9. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

9.1. Уговори о дјелу

Издаци по основу уговора о дјелу у 2022. години су реализовани у нето износу од 65.900 КМ. Планирани буџет за ове намјене износио је 72.000 КМ. Министарство је током године ангажовало укупно 15 лица по основу закључених уговора о дјелу од којих су четири лица ангажована у континуитету током читаве године. Према Закону о облигационим односима уговором о дјелу ангажовано лице се обавезује обавити одређени посао, а наручилац се обавезује да му за то плати накнаду. Дакле, уговор о дјелу се потписује с физичким лицем за конкретан посао који представља „заокружену“ цјелину. Послови које обавља физичко лице ангажовано по основу уговора о дјелу не могу бити послови који имају континуитет нити послови радног мјеста. За рад ових лица исплаћена је накнада у укупном износу од 38.831 КМ.

Поред тога, Министарство је током године ангажман 23 спољна сарадника финансирао из средстава донације. На основу Споразума о пројектном партнерству између Уједињених нација за избјеглице (у даљем тексту UNHCR) и Партнера, закључен је Уговор између Министарства и UNHCR-а. Циљ уговора односи се на јачања сарадње између Министарства и UNHCR-а у погледу рада Сектора за азил, како би се тражиоцима азила обезбиједила одговарајућа заштита, прихват и приступ правима и услугама. Из пројектних средстава за рад спољних сарадника исплаћена је нето накнада у износу од 203.957 КМ. Уговори о дјелу закључени су на период од годину дана и то за обављање различитих послова који се вежу за рад и функционисање Азилантског центра утрошак средства за ове намјене одобрен је од стране донатора UNHCR-а.

Анализирајући ангажман спољних сарадника можемо констатовати да је за пет лица вршено комбиновање начина финансирања (буџет – непосредна потрошња и средства пројекта UNHCR). Имајући у виду да је реализација предметних услуга скоро иста као и претходне године, те да се ангажовање врши у континуитету за послове који нису привременог карактера и поред препорука из претходних извјештаја о ревизији, сматрамо да такво ангажовање у свим случајевима нема карактер уговора о дјелу за који се у правилу исплаћује једнократна накнада.

Такође, уочено је да се на службена путовања упућују лица ангажована по основу уговора о дјелу, и то на семинаре и обуке. Сматрамо да се стручно усавршавање лица ангажованих уговором о дјелу не може сматрати извршењем уговореног посла нити оправданом потребом Министарства, те да исто није у складу с правном природом уговора о дјелу, као једнократног ангажмана за обављање конкретног посла.

ПРЕПОРУКА 10

Препоручујемо да се ангажовање по основу уговора о дјелу користи, у складу са законским прописима који регулишу подручје облигационих односа, само у изузетним и оправданим случајевима, за конкретне послове ограниченог временског трајања.

9.2. Обављање послова другог радног мјеста

На основу рјешења о овлашћењу у Министарству три државна службеника су током читаве године била овлашћена да, поред својих послова, обављају и послове вишеранжираних позиција другог радног мјеста. Стручни савјетник обављао је послове упражњеног радног мјеста шефа у свом одсјеку - Оперативно-комуникацијског центра 112 од јула 2021. године. Шеф одсјека за прихват и програм је био овлашћен за обављање одређених послова помоћника министра у Сектору за азил од јуна 2021. године. Такође, стручни савјетник је, услед превентивне суспензије помоћника министра био овлашћен да обавља одређене послове помоћника министра у свом сектору - Сектору за заштиту и спашавање. Наведени посао обављан је у периоду од 18.06.2020. до 26.09.2022. године. За обављање ових послова запослени су у појединим мјесецима добијали новчану награду – стимулацију. Цијенећи чињеницу да су радна мјеста упражњена, као и да постоји потреба за ефикасним организовањем, важећим прописима¹⁴ којима је уређен правни статус државних службеника није предвиђена могућност да руководица институције распоређује државне службенике на радна мјеста вишег нивоа без проведене конкурсне процедуре (интерног или јавног конкурса).

Поред наведеног, једном запосленику (средња стручна спрема) који је стално запослен у Министарству на пословима запосленика за чије обављање је потребна средња стручна спрема, рјешењем министра дато је право за обављање послова државног службеника, радно мјесто за које је неопходна висока стручна спрема. Наиме, запосленику који је стекао диплому о завршеној високој стручној спреми, донесено је рјешење којим се утврђује да поред својих послова без накнаде обавља послове државног службеника како би стекао искуство након стицања високе стручне спреме. Сматрамо да не постоји правни основ за овакво поступање будући да законским и подзаконским прописима који регулишу проблематику запошљавања није предвиђена могућност да руководица институције може донијети рјешење о распоређивању запослених на друго радно мјесто, а ради стицања потребног радног искуства с високом стручном спремом. Важећим прописима је за ова лица дефинисан статус приправника (лице запослено први пут у

¹⁴ Закон о државној служби у институцијама БиХ и Правилник о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама БиХ

професији за коју је образовано, са сврхом стручне обуке или самосталног рада), с јасно дефинисаним правима и обавезама.

ПРЕПОРУКА 11

Министарство је дужно досљедно примјењивати прописе који регулишу радноправни статус запослених у институцијама БиХ.

10. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Министарство је донијело План јавних набавки за 2022. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама¹⁵. Планови јавних набавки објављени су на веб-страници Министарства, на којој су такође објављиване и одлуке о додјели уговора и одлуке о поништењу поступака.

Према презентованим подацима¹⁶, Министарство је у 2022. години провело 39 поступака јавних набавки укупне вриједности 1.417.446 КМ. Од наведеног броја, Министарство је провело три отворена поступка укупне вриједности од 438.299 КМ, 13 конкурентских поступака укупне вриједности од 237.276 КМ, 21 директни споразум у вриједности од 38.863 КМ, један преговарачки поступак без објаве обавјештења у вриједности од 497.880 КМ и један ограничени поступак у вриједности од 205.128 КМ.

Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора (оквирних споразума) износила је 1.417.446 КМ, од чега се поступци у вриједности од 1.409.346 КМ финансирају из текућих издатака, а из капиталних издатака 8.100 КМ.

На основу прегледаног узорка јавних набавки нисмо утврдили значајније неправилности или недостатке.

11. ОСТАЛО

11.1. ИТ ревизија

Систем за професионалне радио-комуникације – TETRA систем:

Једини домаћи добављач који је ексклузивни заступник за одржавање TETRA система није могао да одговори на све захтјеве по питању одржавања система па је Министарство престало да проводи поступке набавке услуге одржавања. Како су се потом појавили нови кварови који се нису могли превазићи, TETRA систем је у 2017. години престао с радом.

Будући да TETRA систем није у функцији, неопходна је имплементација нових напредних интероперабилних дигиталних радио-комуникационих система за потребе Министарства и полицијских агенција Босне и Херцеговине. У циљу успостављања нових интероперабилних дигиталних радио-комуникационих система и мреже, Савјет министара БиХ је у 2016. години задужио Министарство да сачини план капиталних

¹⁵ Службени гласник БиХ, број 39/14 и 59/22

¹⁶ Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије

улагања с изворима финансирања према којем би се вршила набавка опреме те да се исти достави Савјету министара БиХ на усвајање. Покренуте су активности, међутим, још увијек није окончано усклађивање одлуке о одобравању вишегодишњег капиталног улагања у циљу успостављања интероперабилног, дигиталног, мобилног радио-комуникационог система-TETRA и мреже за пренос података за потребе агенција за провођење закона Босне и Херцеговине с примједбама изнесеним у мишљењу Министарства финансија и трезора БиХ. Током 2018. године Министарству финансија и трезора БиХ је достављен текст Приједлога одлуке који је усклађен с претходним сугестијама и коментарима изнесеним у мишљењу Министарства финансија и трезора БиХ. Министарство је Министарству финансија и трезора БиХ доставило више ургенција везано за споменуту одлуку. Министарство финансија и трезора БиХ одговорило је почетком 2023. године на ургенцију Министарства гдје је истакнуто да су истекли сви временски рокови финансирања и реализације предложеног пројекта те упућује Министарство да покрене активности разматрања и усвајања вишегодишњег пројекта успостављања интероперабилног, дигиталног, мобилног радио-комуникационог система. Потом је организован састанак Министарства и полицијских агенција Босне и Херцеговине с циљем сагледавања нових околности и усаглашавања даљих активности те израде новог Приједлога одлуке о одобравању вишегодишњег капиталног улагања успостављања интероперабилног, дигиталног, мобилног радио-комуникационог система – TETRA и мреже за пренос података за потребе агенција за провођење закона БиХ.

Систем аутоматске идентификације путем отиска прстију и дланова - AFIS систем:

Постојећи AFIS систем је без одржавања од 2020. године због застарјелости и немогућности одржавања. У протеклом периоду пријављен је већи број проблема корисника у функционисању постојећег AFIS система, чиме се доводи у питање функционисање поменутог система.

У претходном периоду Европска комисија је изразила спремност да подржи успостављање новог AFIS система у БиХ, уз услов да се потпише нови Меморандум о разумијевању о успостављању новог AFIS система у БиХ. По потписивању Меморандума пројекат набавке је уврштен у IPA 2018 државни програм за БиХ¹⁷. Формирана је Радна група и креиран је иницијални Акциони план „Набавка и инсталација опреме за систем аутоматизоване идентификације отисака прстију (AFIS/APIS)“. Такође, формиран је и радни тим који је сачињен од ИТ стручњака представника институција потписница Меморандума о разумијевању између надлежних институција у БиХ. Радни тим је одржао више састанака на којима је усаглашено техничко рјешење и израђена техничка спецификација за нови AFIS систем у БиХ сходно ЕУ правилима. Техничка спецификација за нови AFIS систем с пратећом документацијом је достављена Делегацији ЕУ у БиХ на даље поступање. Делегација ЕУ је расписала тендер за набавку наведеног система, оцијенила понуде, међутим, исти није проведен до краја већ је поништен¹⁸ на захтјев Министарства. Као разлог за поништење поступка презентован нам је допис Министарства из 2021. године упућен Делегацији ЕУ у БиХ у којем је наведено да техничка спецификација не садржи све потребне елементе који обезбјеђују компатибилност с одговарајућим системима у ЕУ, да није тражена гаранција да ће понуђач обезбиједити одржавање на дужи период те да од понуђача није тражено да посједују индустријску

¹⁷ Акциони документ: ЕУ подршка успостављању аутоматског система за идентификацију отисака прстију и дланова (AFIS/APIS) с буџетом од 3,5 милиона евра

¹⁸ Обавјештење о отказивању тендера је објављено 18.2.2022. године

безбједносну дозволу. У 2022. години није било значајнијих активности Министарства на успостави новог AFIS система.

Имајући у виду значај AFIS система, као и вриједност поништеног поступка набавке која је требала бити финансирана из средстава Европске уније, рјешавање питања набавке наведеног система је од посебне важности. Цијенећи да Министарство пружа подршку Радном тиму, самим тим је у значајној мјери инволвирано у успостављање и обезбјеђење континуитета у функционалности наведеног система.

ПРЕПОРУКА 12

Препоручујемо Министарству да проведе неопходне активности у циљу што скоријег успостављања новог AFIS система с обзиром на то да је технички све теже обезбиједити стабилност и безбједност постојећег система, чиме је повећан ризик од угрожавања његовог несметаног функционисања.

12. КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Министарство је у остављеном року доставило коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину. У коментарима је дат осврт на налазе дате у тачки 11.1. ИТ ревизија у дијелу Систем аутоматске идентификације путем отиска прстију и дланова - AFIS систем. Наведене коментаре на дио текста смо прихватили, јер је достављено додатно образложење и приложена релевантна документација која је утицала на измјену налаза у дијелу текста гдје је дат осврт на важност AFIS система. Везано за констатацију у којој Министарство оспорава тачност изнесених разлога у допису Министарства упућеном Делегацији ЕУ у БиХ за поништење започетог поступка набавке AFIS система, не можемо коментарисати, јер предметни поступак набавке и наведени разлози за поништење поступка нису били предмет финансијске ревизије за 2022. годину. Поступак набавке је проводила Делегација ЕУ у БиХ, а не Министарство. Изузев наведене корекције у дијелу тачке 11.1. ИТ ревизија, Извјештај није мијењан у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину.

Ревизију у Министарству за 2022. годину обавили су: Наташа Павловић - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Азра Хусић - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима), Марко Сикима - млађи ревизор за финансијску ревизију (члан тима) и Нерман Велић – самостални ИТ ревизор (члан тима).

Контролу квалитета Извјештаја провело је Одјељење за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије. Одјељењем је руководио Неџад Хајтић, који је у међувремену преузео функцију замјеника генералног ревизора Канцеларије за ревизију институција БиХ.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Наташа Павловић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Нермин Хамзагић, с.р.

Број: 03-16-1-966/23

Прилози

Табела I - Преглед расхода буџета за 2022. годину

Табела II - Биланс стања на 31.12.2022. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2022. годину

Министарство безбједности

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	8.156.000	76.500	8.232.500	7.655.065	93
Бруто плате и накнаде	5.577.000	-80.000	5.497.000	5.206.599	95
Накнаде трошкова запослених	725.000	106.500	831.500	829.811	100
Путни трошкови	230.000	50.000	280.000	278.052	99
Издаци телефонских и поштанских услуга	100.000	0	100.000	74.116	74
Издаци за енергију и комуналне услуге	56.000	0	56.000	47.110	84
Набавка материјала	120.000	0	120.000	104.792	87
Издаци за услуге превоза и горива	77.000	0	77.000	67.902	88
Унајмљивање имовине и опреме	69.000	0	69.000	68.874	100
Издаци за текуће одржавање	692.000	-50.000	642.000	472.760	74
Издаци за осигурање	20.000	0	20.000	14.830	74
Уговорене и друге посебне услуге	490.000	50.000	540.000	490.219	91
2. Капитални издаци	325.000	0	325.000	9.477	3
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	273.000	0	273.000	9.477	3
Набавка осталих сталних средстава		0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	52.000	0	52.000	0	0
3. Текући грантови	140.000	3.350.000	3.490.000	3.490.000	100
Грантови непрофитним организацијама - Смјештај за жртве трговине људима	130.000	0	130.000	130.000	100
Грантови непрофитним организацијама - Обиљежавање Европског дана борбе против трговине људима	10.000	0	10.000	10.000	100
Међународна помоћ Украјини		300.000	300.000	300.000	100
Санација штета од земљотреса (град Столац, општина Љубиње и породица Сефо)		2.050.000	2.050.000	2.050.000	100
Санација штета од земљотреса општина Берковићи	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000	100
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	8.621.000	3.426.500	12.047.500	11.154.542	93
5. Вишегодишња капитална улагања	0	19.671	19.671	0	0
Изградња Азилантског центра	0	19.671	19.671	0	0
6. Новчане донације	0	363.078	363.078	320.947	88
UNHCR донација	0	337.660	337.660	318.176	94
USAID донација	0	16.245	16.245	2.771	17
BRODMAP пројекат	0	7.197	7.197		0
Донација Владе Јапана	0	1.976	1.976	0	0
7. Програми посебне намјене	0	511.938	511.938	0	0
IPA пројекат	0	511.938	511.938	0	0
8. Укупно (4+5+6+7)	8.621.000	4.321.187	12.942.187	11.475.489	89

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2023. године.

Министар:
Ненад Нешић

Биланс стања на 31.12.2022. године

Министарство безбједности

Табела II

Опис	31.12.2022.	31.12.2021.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	54.886	55.267	99
Новчана средства	48.800	48.013	102
Краткорочна потраживања	6.086	7.254	84
Краткорочни пласмани		0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	4.691.318	5.372.540	87
Стална средства	20.409.459	20.789.252	98
Исправка вриједности	15.718.141	15.416.713	102
Неотписана вриједност сталних средстава	4.691.318	5.372.540	87
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	4.746.203	5.427.806	87

3. Краткорочне обавезе и разграничења	3.973.395	621.147	640
Краткорочне текуће обавезе	3.355.489	148.773	2.255
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	617.906	472.373	131
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	4.691.318	5.372.540	87
Извори средстава	4.691.318	5.372.540	87
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	8.664.712	5.993.686	145
------------------------------	------------------	------------------	------------

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02.2023. године

Министар:
Ненад Нешић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 2580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Министарства безбједности Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Министарство) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2022. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину (Службени гласник БиХ, број 42/22) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Министарства.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 04.05.2023. године

Министар

Ненад Нешић